

Paweł Panek

Przegląd czasopism prawniczych

Palestra 39/5-6(449-450), 182-188

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD CZASOPISM PRAWNICZYCH

Zamówienia publiczne, 1995 r.

Jest to nowe czasopismo na polskim rynku. Jakkolwiek nie jest to pismo stricte prawnicze, to jednak zawiera treści, które przez prawników mogą być wykorzystane w ich pracy zawodowej. Pismo to poświęcone jest problematyce nowo uregulowanej i bardzo istotnej z punktu widzenia publicznego, jaką są zamówienia publiczne. Czasopismo to jest tygodnikiem dostępnym w prenumeracie. Cena egzemplarza wynosi 3 zł.

Rejent, nr 12, 1994 r.

Rosnące znaczenie obrotu nieruchomościami przywraca wagę instytucji ksiąg wieczystych. Najbardziej charakterystyczną instytucję ksiąg wieczystych omawia J. Sysiak w artykule „Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych”. Analizą instytucji podziału spółki zajmują się T. Kwieciński i J. Napierała w artykule „Podział spółki z ograniczoną odpowiedzialnością”. Istotną problematyką z punktu widzenia praktycznego, trochę zaniedbaną przez doktrynę zajmuje się A. Szpunar w artykule „Umorzenie zaginionych weksli”. Na uwagę zasługuje również artykuł E. Drozda „Ustanowienie odrębnej własności lokali”.

Glosa, nr 1, 1995 r.

Zgodnie z intencjami redakcji, to nowo powstałe pismo ma mieć charakter naukowo-informacyjny. Artykuły publikowane na jego łamach mają mieć charakter przekrojowy, monograficzny i teoretyczny, inspirowany orzecznictwem SN, NSA i TK. Niewątpliwie ważnym elementem tej nowej propozycji wydawniczej, bardzo istotnym z punktu widzenia praktycznego stosowania prawa jest dział poświęcony wyjaśnieniom, interpretacjom i materiałom o charakterze źródłowym wydawanym przez Ministerstwo Finansów, Narodowy Bank Polski, Główny Urząd Ceł i inne instytucje. Czasopismo jest miesięcznikiem dostępnym również w prenumeracie. Cena egzemplarza wynosi 7,5 zł.

Monitor Podatkowy, nr 1, 1995 r.

Coraz głośniej mówi się w Polsce o reformie podatku od nieruchomości. Dlatego celowym będzie zapoznanie się z założeniami i kie-

runkami proponowanych zmian, w związku z pracami nad nową ustawą. Tę problematykę podejmują A.K.R.J. Bień i G. Nowecki w artykule „Kataster i podatek od nieruchomości – propozycje rozwiązań ustawodawczych w 1995 r.”. Specyfikę przestępstw i wykroczeń podatkowych podejmuje W. Wójtowicz w artykule „Przestępstwa i wykroczenia podatkowe”. Ciągłe aktualną problematykę VAT-u omawia J. Kamiński, tym razem w kontekście usługi pośrednictwa, w artykule „Usługi pośrednictwa a VAT”. Warto zwrócić uwagę na artykuł M. Ziemińskiego „«Pranie brudnych pieniędzy» w regulacjach instytucji europejskich a przepisy prawa polskiego”. W Biuletynie Gospodarczym, który jest bezpłatnym dodatkiem, oprócz bieżących informacji opublikowana jest nowa ustawa o rachunkowości z omówieniem J. Szajkowskiego.

***Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, z. 1, 1995 r.**

W całości zeszyt poświęcony jest „Funkcjonalności i dysfunkcjonalności prawa”. W zeszycie znajdziemy wiele bardzo interesujących artykułów i dobrze się stało, że problematyka określona tytułem tego zeszytu znalazła te obszernie i wieloaspektowe omówienie. Do najciekawszych artykułów zaliczyć należy artykuły: G. Wronkowskiej „Kilka uwag w sprawie funkcjonalności i dysfunkcjonalności konstytucji”, A. Tobisa „Rola ustawy z dnia 12 października 1994 r. w ochronie obrotu gospodarczego”, A. Gomułowicza „Funkcja trwałej wydajności podatku i funkcja sprawiedliwości a system podatkowy”, E. Bartczak „Efektywność różnych form prawnych prywatyzacji”, S. Marczuka „Przebieg procesów prywatyzacji w Polsce (funkcjonalność i dysfunkcjonalność rozwiązań prawnych)”, Z. Ziemińskiego „Syndrom dysfunkcjonalności ustawodawstwa (na przykładzie przepisów o stopniach i tytułach naukowych)”.

***Prawo Bankowe*, nr 1, 1995 r.**

W rubryce Regulacje Prawne znajdziemy dwie ustawy: nowe *Prawo dewizowe* oraz *O ochronie obrotu gospodarczego*. W związku z uchwaleniem Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym istnieje możliwość tworzenia przez banki umownego systemu gwarantowania środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Omówieniem tej instytucji zajął się M. Bączyk w artykule „Koncepcja umownego systemu gwarancyjnego w ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym”. Omówieniem regulacji prawnych instytucji faktoringu na przykładzie wybranych państw zajmuje się P. Rawa w artykule „Prawne aspekty funkcjonowania instytucji faktoringowych, cz. I”. Na uwagę

zasługuje również artykuł F. Zedlera „Skutki prawne czynności prawnych upadłego bezskutecznych z mocy prawa”.

Prawo Asekuracyjne, nr 1, 1995 r.

W ramach dyskusji nad nowelizacją ustawy o działalności ubezpieczeniowej pojawiła się propozycja powołania rzecznika ubezpieczeniowego. Dlatego warto zapoznać się z artykułem T. Sangowskiego „Instytucja rzecznika w systemie ubezpieczeń gospodarczych (na przykładzie Szwajcarii)”. Ogólne warunki ubezpieczeń są przyczyną wielu sporów, szczególnie jeśli chodzi o praktykę. Artykuł W.W. Mogilskiego „Charakter prawny ogólnych warunków ubezpieczeń” można polecić jako głos w tej burzliwej dyskusji. Inny aspekt ogólnych warunków ubezpieczenia podejmuje J. Łopuski w artykule „W sprawie ważności niektórych klauzul umowy ubezpieczenia”. Ponadto na uwagę zasługuje artykuł J. Pawłowicz-Lipskiej „Zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę jako świadczenie z obowiązkowego ubezpieczenia OC” oraz artykuł S. Repsa „Zakłady Ubezpieczeń a Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny – praktyka i problemy prawne”.

Prokuratura i Prawo, nr 1, 1995 r.

Prokuratura doczekała się nowej trybuny, którą zgodnie ze słowami S. Iwanickiego, wykorzystywać będzie dla kształtowania właściwej praktyki zgodnej z ideą demokratycznego państwa prawnego oraz podnoszeniu kwalifikacji zawodowych prokuratorów, stanowiąc zarazem platformę wymiany poglądów i doświadczeń. Integralną częścią czasopisma jest „Orzecznictwo”. Zaprezentowane pismo Prokuratury ma szansę na trwałe wpisać się w polską rzeczywistość prawnowydawniczą. W numerze zwraca uwagę artykuł W. Gubały „Wiarygodność analizy powietrza wydychanego na zawartość alkoholu” oraz artykuł W. Grzeszyka „Projekt kodeksu postępowania karnego – uwagi ogólne”.

Rejent, nr 1, 1995 r.

Aktualną obecnie problematykę zabezpieczeń wierzytelności oraz wzrost zainteresowania papierami wartościowymi połączył w jednym artykule J. Frąckowiak zatytułowanym „Zastaw na akcjach”. Obszerną analizę instytucji przewłaszczenia zawiera artykuł J. Gałaczyńskiego „Przewłaszczenie ruchomości na zabezpieczenie”. Niesłabnącym zainteresowaniem cieszy się wciąż spółka cywilna. Tym razem głos w dyskusji zabiera J. Jacyszyn w artykule „Spółka cywilna na tle

przekształceń podmiotowych” oraz U. Mokra w artykule „Charakter prawny spółki cywilnej”. Warto polecić również interesujący artykuł B. Sołtysa „Klientela – Przedsiębiorstwo – Wolny zawód”. Ponadto zalety i słabości hipoteki na tle ogólnej charakterystyki instytucji omawia na wybranych przykładach A. Smieja w artykule o takimże tytule.

Przegląd Sądowy, nr 1, 1995 r.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego wypełniła lukę w polskim systemie prawnym. Zgodnie z treścią tej ustawy postępowanie w sprawach określonych zakresem tej ustawy powierzone zostało sądom. Tę właśnie problematykę omawia M. Sychowicz w artykule „Postępowanie sądowe w sprawach z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego”. Interesujący jest również artykuł J. Grajewskiego „Czynniki wpływające na sprawność postępowania nadzwyczajnoretorycznego w sprawach karnych”. O *vindicatio partis* pisze B. Banaszkiwicz w artykule „Roszczenia windykacyjne współwłaściciela ułamkowego przeciw osobie nie uprawnionej”. W numerze znajdziemy również artykuł M. Szubiakowskiego „Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez organ naczelny (art. 127 § 3 k.p.a.) a inne środki prawne zmierzające do wzruszenia jego decyzji”.

Państwo i Prawo, z. 1, 1995 r.

O proponowanych zmianach w prawie cywilnym i ich perspektywie pisze W. Czachórski w artykule „Perspektywy reformy prawa cywilnego”. Kontrowersyjny temat porusza A. Józefowicz w artykule „Skutki prawne orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją”. Ciągłe aktualne problemy związane z ustawą o najmie lokali omawia K. Dybowski w artykule „Wybrane zagadnienia ustawy o najmie lokali mieszkalnych”. Polecam uwadze również krótki artykuł M. Kordeli i M. Smolaka „Postscriptum H.L.A. Harta”.

Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego, nr 1, 1995 r.

Zmiany ustrojowe i transformacja gospodarcza pociągają za sobą powstawanie nowych instytucji prawnych. Propozycję powołania takiej nowej instytucji omawia R. Zakrzewski w artykule „«Policja celna» – projektowana ustawa o Generalnym Inspektorze Celnym”. Omówieniem istotnego problemu z zakresu publicznego obrotu papierami wartościowymi zajmuje się M. Michalski w artykule „Ograniczenie

zbywalności akcji a dopuszczenie do giełdowego obrotu papierami wartościowymi”. Zasadę proporcjonalności jako zabezpieczenie przed nieuzasadnionym bądź nadmiernym ograniczeniem praw podmiotowych, w szczególności działalności gospodarczej, omawia A. Walaszek-Pyziół w artykule „Zasada proporcjonalności w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego”.

Monitor Prawniczy, nr 2, 1995 r.

Na uwagę zasługuje artykuł R. Zakrzewskiego i W. Jasińskiego „Przestępstwa stypizowane w *Prawie o publicznym obrocie papierami wartościowymi*”, który jest próbą, dotąd nie podejmowaną szerzej, omówienia przestępstw związanych z publicznym obrotem papierami wartościowymi. Wpływ doktryny praw człowieka w zakresie ochrony dóbr osobistych omawia J. Chaciński w artykule „Kilka uwag o podstawowych konstrukcjach jurydycznych z zakresu ochrony dóbr osobistych”. W bezpłatnym dodatku „Biuletynie Ustawodawczym” znajdziemy *Ustawę o ochronie obrotu gospodarczego z omówieniem* M. Ziemińskiego.

Edukacja Prawnicza, nr 2, 1995 r.

Dyskutowany coraz częściej problem odpowiedzialności karnej osób prawnych podjęty został przez G. Rejman w artykule „Odpowiedzialność karna osób prawnych”. Rodzaje odpowiedzialności uczestników publicznego obrotu papierami wartościowymi omawiają R. Zakrzewski i W. Jasiński w artykule „Odpowiedzialność za naruszenie przepisów *Prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi*”. Bardzo istotne zagadnienie obowiązywania prawa i wymogu jego publikacji omawia Z. Duniewska w artykule „Wymóg przestrzegania prawa a jego publikacja, cz. I”. Na uwagę zasługuje również artykuł A. Walaszek-Pyziół „Zasada równouprawnienia sektorów gospodarczych a monopol państwowy”.

Monitor Podatkowy, nr 2, 1995 r.

Najnowsze zmiany w *Ustawie o podatku od towarów i usług* omawia J. Kamiński w artykule „Zmiany w VAT w 1995 r., cz. I.”. Szereg problemów interpretacyjnych budzi pojęcie źródeł przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych, na które zwraca uwagę A. Huchla w artykule „Źródła przychodów w podatku dochodowym od osób fizycznych”. Giełda stała się istotnym elementem polskiego życia gospodarczego, ogólne zagadnienia prawne związane z giełdą omawia M. Michalski w artykule „Pojęcie i charakter prawny giełdy papierów

wartościowych”. Omówieniu instytucji katastru i nowego podatku od nieruchomości poświęcony jest artykuł A.K.R.J. Bienia i G. Noweckiego zatytułowany „Kataster i podatek od nieruchomości, cz. I”. W bezpłatnym dodatku z serii „Biuletyn Przedsiębiorcy”, zamieszczony jest tekst ustawy o podatku od towarów i usług z omówieniem J. Kamińskiego.

Prokuratura i Prawo, nr 2, 1995 r.

Obszerny komentarz do Ustawy o ochronie obrotu gospodarczego, zawiera artykuł H. Prackiego „Nowe rodzaje przestępstw gospodarczych (część druga)”. Problemem niezwykle spornym zajmuje się K. Buchała w artykule „Problemy kryminalizacji ucieczki uczestnika karalnego zdarzenia w ruchu drogowym”. Omówienia niektórych przestępstw na szkodę sektora bankowego i innych związanych z tym problemów podejmuje się W. Huba w artykule „Z problematyki ścigania przestępstw na szkodę sektora bankowego”. Szczególną uwagę pragnę zwrócić na artykuł A. Głazka omawiający zmiany „Kryteriów i zasad opiniowania w sprawach alkoholowych” który zawiera również aktualny tekst „Kryteriów”

Przegląd Prawa Handlowego, nr 2, 1995 r.

O podstawowych zagadnieniach prawnych związanych z czekiem rozrachunkowym, jego rodzajach i konstrukcjach pisze A. Szpunar w artykule „O czeku rozrachunkowym”. Warto zwrócić uwagę na interesujący artykuł A. Jędrzejewskiej „Ogólne założenia typowej spółki cichej na tle przedwojennej regulacji k.h.”. Bardzo aktualną obecnie problematyką Narodowych Funduszy Inwestycyjnych zajmuje się szeroko R. Jurga w artykule „Narodowe Fundusze Inwestycyjne – charakter prawny i specyfika organizacji (I)”. Duży walor edukacyjny, szczególnie dla aplikantów i studentów ma również artykuł M. Serwatki „Pojęcie prywatyzacji i jej formy” oraz artykuł P. Szyszki „Sądowa waloryzacja świadczeń pieniężnych”.

Edukacja Prawnicza, nr 3, 1995 r.

Ten numer zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ Redakcja zamieściła w nim pytania egzaminacyjne z prawa karnego z odpowiedziami, które mogą stanowić sprawdzian wiedzy, jak również znakomitą powtórkę przed egzaminem. Umowom i ich roli w obrocie gospodarczym poświęcony jest artykuł W. Jaśłana „Umowy w obrocie gospodarczym, cz. I – zagadnienia ogólne”. Trudności ze stosowaniem

przepisów prawa podatkowego powinny trochę ustąpić po przeczytaniu artykułu R. Mastalskiego „Problemy ze stosowaniem prawa podatkowego”. Podstawową problematykę związaną z funkcjonowaniem Trybunału Konstytucyjnego omawia P. Jankowerny w artykule „Trybunał Konstytucyjny”.

Monitor Prawniczy, nr 3, 1995 r.

Możliwość stosowania klauzuli *rebus sic stantibus* w stosunkach cywilnoprawnych uzależniona jest od nadzwyczajnej zmiany warunków. Okoliczności, kiedy zachodzą przesłanki stosowania wyżej wymienionej klauzuli próbuje określić Z. Gawlik w artykule „Nadzwyczajna zmiana stosunków jako przesłanka modyfikacji lub rozwiązania umowy”. M. Tarnawski w artykule zatytułowanym „Artykuł 300 Kodeksu handlowego a jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, stawia kontrowersyjną tezę, iż art. 300 k.h. nie ma zastosowania do jednoosobowych spółek z o.o. L. Myczkowski omawia najnowsze zmiany w prawie mieszkaniowym w artykule „Nowy ład mieszkaniowy – A.D. 1994 – na tle poprzednich unormowań prawnych, cz. II”. Na uwagę zasługuje również artykuł B. Niemirki „Statut fundacji, cz. I”, w którym Autor omawia podstawowe zagadnienia polskiego prawa fundacyjnego oraz teoretyczne i praktyczne problemy związane z centralną instytucją prawa fundacyjnego, jakim jest statut. Ważną pozycją tego numeru jest zawarte w „Biuletynie Ustawodawczym” omówienie przez W. Wójtowicz nowego Prawa dewizowego.

Przegląd Prawa Handlowego, nr 3, 1995 r.

A. Jędrzejewska kontynuuje omawianie problematyki prawnej spółki cichej, tym razem w artykule zatytułowanym „Z problematyki nietypowej spółki cichej”. Bardzo istotną problematykę z punktu widzenia praktyki i dosyć skomplikowaną pod względem teoretycznym podejmuje A. Magnuszewski w artykule „Umowa zbycia udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością”. R. Jurga kontynuuje omawianie problematyki Narodowych Funduszy Inwestycyjnych w artykule „Narodowe Fundusze Inwestycyjne – charakter prawny i specyfika organizacji (II)”. Ponadto ze względów edukacyjnych warto zwrócić uwagę na artykuł M. Litwińskiej „Kupiec a podmiot gospodarczy” oraz intrygujący swym tytułem artykuł B. Sołtysa „Czy można zbyć wolny zawód?”

Oprac. Paweł Panek